

14. підготовка тематичних заходів з використанням рольових ігор, які імітують ситуації реального спілкування: (проекування з використанням рефератів, імітативних комунікативних сценок, конкретних номерів, медіапрезентацій і т. і.).

Нам здається, що саме такі «вправи-технології» складають умови для розвитку особистісної активності студентів-спортсменів. Такі вправи (комунікативні завдання) вчать студентів реально використовувати мову у майбутніх життєвих обставинах та професійних ситуаціях за кордоном – на спортивних бізнес-перемовинах, у дискусіях, у телефонній розмові, у складанні власного резюме при працевлаштуванні у зарубіжну спортивну організацію.

ВИСНОВКИ

З усього поданого вище можна дійти висновків про те, що:

- передбачена новими освітніми стандартами лексична компетенція, як своєрідна та особлива частина мовної компетенції, є одним з критеріїв сформованості мовленнєвої діяльності в цілому;

- адаптивний підхід як спеціальна технологія з формування лексичної компетенції свідчить про те, що студенти-спортсмени мають підходити до процесу навчання не тільки творчо, але й практично, маючись на увазі подорожі до зарубіжжя, ділові відрядження за спортивним фахом, тобто потрібно образно проектувати кожному студентові ті лексичні одиниці, які знадобляться у певній мовній/мовленнєвій ситуації, та будуть використані з контекстуальною відповідністю до предмета мовлення, з позицій синонімії або полісемії та повного розуміння віддзеркаленої вербально словникової статті;

В цілому можна сподіватися, що адаптивні технології на рівні психологічного діалогу – «викладач + студент + комунікативний партнер» – формування лексичної компетенції з іноземної мови на рівні особливого психологізму студентів-спортсменів, хоча «...деякі спортсмени недооцінюють себе та виявляють безініціативність, страшаються труднощів та невдач» (Є. П. Ільїн) [2], допоможуть їм у майбутньому адаптуватися соціально та вербально у іншомовному контексті з професійного боку та вирішити ті задачі, які допоможуть їм не тільки-но порозумітися зі speech-партнером, але й мати змогу працевлаштуватися за кордоном...

ЛІТЕРАТУРА

1. Дмитренко Т. А. Методика преподавания английского языка в вузе. Учебное пособие / Т. А. Дмитренко. – М.: МЭЛИ, 2009. – 92 с.
2. Ильин Е. П. Психология спорта / Е. П. Ильин. – СПб.: Питер, 2008. – 352 с.: ил. - (Серия «Мастера психологии»)
3. Караєва Т. В. Забезпечення навчальної автономії студентів у немовних ВНЗ // Іноземні мови (Науково-методичний журнал), № 3 (67) / Т. В. Караєва. – Київ «Ленвіт», 2011. – С. 28 – 32.
4. Колкер Я. М. и др. Практическая методика обучения иностранному языку: Учеб. пособие / Я. М. Колкер, Е. С. Устинова, Т. М. Еналиева. – М.: Издательский центр «Академия», 2000. – 264 с.
5. Кошова Л. С. Лекційно-практичний експрес-курс з методики викладання іноземних мов / Л. С. Кошова. – Дніпропетровськ, РВВ ДНУ, 2008. – 65 с.
6. Сафарян С. Теорія та практика особистісного орієнтованого навчання (1. частина) // Іноземні мови в сучасній школі, - № 1 (59) січень-лютий, 2013 / С. Сафарян. – 2013. – С. 7 – 11.
7. Сафарян С. Теорія та практика особистісного орієнтованого навчання (2. частина) // Іноземні мови в сучасній школі, - № 2 (60) березень-квітень, 2013 / С. Сафарян. – 2013. – С. 5 – 12.
8. Щукин А. Н. Обучение иностранным языкам: Теория и практика: Учебное пособие для преподавателей и студентов, 2-е изд., исп. и доп. / А. Н. Щукин. – М.: Филоматик, 2006. – 480 с.

Дутко Т.Р.

Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ПЕРСПЕКТИВНОСТІ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ

У статті представлена методика оцінки перспективності юних футболістів по ефективності їх попередньої підготовки. Науково обґрунтована методика навчання технічним прийомам у футболі учнів ДЮСШ, визначена мотивація і інформативні показники в навчанні руховим умінням юних спортсменів 10-12 років, створений алгоритм навчання технічним прийомам і на цій основі розроблена методика диференційованого визначення перспективності юних футболістів в процесі зайняття футболом.

Ключові слова: тести, швидкість, спритність, підготовленість, здібності.

Дутко Т.Р. Методика оцінки перспективності юних футболістів. В статті представлена методика оцінки перспективності юних футболістів по ефективності їх передшестуючої підготовки. Науково обґрунтована методика навчання технічним прийомам в футболі учнів ДЮСШ, визначена мотивація і інформативні показники в навчанні руховим умінням юних спортсменів

10-12 лет, создан алгоритм обучения техническим приёмам и на этой основе разработана методика дифференцированного определения перспективности юных футболистов в процессе занятий футболом.

Ключевые слова: тесты, быстрота, ловкость, подготовленность, способность

Dutko T. Methodology of estimation of perspective of young footballers. In the article methodology of estimation of perspective of young footballers is presented on efficiency of their preceding preparation. Methodology of educating to the technical receptions is scientifically reasonable in football of students of ДЮСШ, motivation and informing indexes are certain in educating motive abilities of young sportsmen 10-12, the algorithm of educating to the technical receptions is created and on this basis methodology of the differentiated determination of perspective of young footballers is worked out in the process of engaging in football.

Key words: tests, speed, adroitness, preparations, ability.

Сучасний футбол пред'являє виключно високі різноманітні вимоги до здоров'я спортсменів, до їх фізичних якості, психічним можливостям. Проте, рівень підготовленості футболістів, передусім, визначається комплексом необхідних фізичних якостей, психічних і індивідуальних особливостей. Узагальнення передового досвіду підготовки юних футболістів, а також раннє проведені дослідження з цього питання свідчать, про те, що фізичні аспекти підготовленості футболістів знаходять своє відображення в першу чергу, у високій стартовій швидкості, швидкісно-силових здібностях, швидкісній витривалості, загальній і спеціальній спритності. Слід зазначити, що особливо важливим в цьому напрямі, являється також визначення комплексу і характеру взаємозалежності цих фізичних якостей і здібностей у футболістів. Велике значення для оптимізації відбору мають показники часу різних видів реагування і особливо, антиципації [1-6].

Роботу виконано по плану НДР Дніпропетровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна.

Формулювання цілей роботи.

З цією метою для визначення перспективності юних футболістів і з'ясування ефективності їх попередньої підготовки нами була розроблена програма тренувальної дії спеціальної спрямованості і проведено тестування юних футболістів 10-12 р. СДЮШОР "Метеор".

Результати дослідження.

Таблиця 1

Програмний матеріал для груп початкової підготовки

№/п.	Зміст матеріалу	Вік 10 - 11 років	Вік 11 - 12 років
	I. Спеціальна фізична підготовка Вправи для розвитку стартової швидкості : - ривки на 5 - 10 м з різних И.П. - стартові ривки з м'ячем і подальшим ударом по воротах	+ +	+ +
	Вправи для розвитку дистанційної швидкості : - прискорення з м'ячем і без нього на 15 м - біг зміюкою - біг стрибками	+ +	+ +
	Вправи для розвитку швидкості і перемикання дії з одного на інше: - біг зі зміною напрямку - човниковий біг 2×10 м; 4×5 м; - човниковий біг 2×15 м; 4×10 м; - човниковий біг(особою вперед, назад - спиною вперед) - біг з "тінню" без м'яча	+ + +	+ + +
	Вправи для розвитку швидкісно-силових здібностей : - вистрибування вгору з присіду - теж вправа з просуванням - стрибки на одній і двох ногах з просуваннями - естафети з елементами бігу - естафети з елементами стрибків - рухливі ігри("Вовк в рові") - кидки футбольного і набивного м'яча на дальність - стрибки із скакалкою на місці і в просування на одній і двох ногах	+ - + + + + +	+ + + + + +
	Вправа для розвитку спеціальної витривалості : - виконання бігових і стрибкових вправ повторно - естафети, рухливі ігри у кінці заняття	+ +	+ +
	Вправи для розвитку спритності: - вистрибування з поворотом і імітацією удару головою і ногами - жонгливання м'ячем	+ +	+ +

	- ведення м'яча в парах	+	+
	- ведення м'яча з обведенням стійок	-	+
	- естафети з елементами акробатики, рухливі ігри: ("Квач з м'ячем", "Живий ланцюжок")	+	+
	II. Технічна підготовка		
	Техніка польового гравця	+	+
	Техніка пересувань		
	Біг:	+	+
	- звичайний, спиною вперед, скрестними і приставними кроками	+	+
	- по прямій, дугами, зміною напрямку і швидкості		
	- стрибки з двох ніг з просуваннями	-	+
	- стрибки на скакалці на двох ногах, лівій і правій	+	+
	- зупинки випадом, стрибком		
	поєднання прийомів техніки пересування з технікою оволодіння м'ячем	+	+
	Техніка оволодіння м'ячем	+	+
	удари по м'ячу ногою:	+	+
	- внутрішньою стороною ступні по м'ячу(який може бути нерухомим, котитися, стрибати і літати)	-	+
	- теж внутрішньою стороною підйому ступні	+	+
	- теж середньою частиною підйому ступні	-	+
	- теж зовнішньою частиною підйому ступні	-	+
	- шкарпеткою ступні	+	+
	- п'ятою	+	+
	удари на точність, силу, дальність :	+	+
	- після зупинки ведення м'яча, ривків, обманних рухів	+	+
	- в русі	-	+
	- в стрибку	+	+
	- з поворотом	+	+
	у єдиноборстві:	-	+
	- з пасивною опорою		
	- з активною опорою	-	+
	різані удари по м'ячу, який :	-	+
	- нерухомий		
	- котиться		
	удари по м'ячу головою:	+	+
	серединою лоба :	+	+
	- без стрибка	+	+
	- в стрибку	+	+
	- в стрибку з поворотом	+	+
	- з місця	+	+
	- з розгону	+	+
	- в падінні	-	+
	- на точність	-	+
	- на силу		
	- на дальність	-	+
	бічною частиною лоба :	-	+
	- без стрибка	-	+
	- в стрибку	-	+
	- з місця	-	+
	- з розгону		
	- на точність		
	у єдиноборстві з пасивною і активною опорою		
	зупинки м'яча :	+	+
	підшвою:	+	+
	- на місці	+	+
	- в русі	+	+
	- м'яча, який котиться		
	- м'яча, який у польоті знижується	+	+
	внутрішньою стороною стопи :	+	+
	- на місці	+	+
	- в русі	+	+
	- м'яча, який котиться		
	- м'яча, який у польоті знижується	-	+

середньою частиною підйому :		
- на місці	+	+
стегном:	+	+
- на місці		
- в русі	+	+
грудьми:	-	+
- на місці		
- в русі	+	+
ведення м'яча :		
- зовнішньою стороною підйому стопи	+	+
- по прямій, кругу, зі зміною напрямку і швидкості руху	-	+
- середньою частиною підйому стопи	-	+
- внутрішньої частиною підйому шкарпеткою	+	+
- внутрішньою стороною стопи		
у єдиноборстві:	-	+
- з пасивною опорою		
обманні рухи("хитрощі") "відходом" :	+	+
- випадом	-	+
- перенесенням ноги через м'яч		
"ударом" ногою:	+	+
- з відходом	-	+
- з "пропусканням" м'яча	-	+
- "зупинкою" ноги з "пропусканням" м'яча		
- "зупинкою" тулубом з "пропусканням" м'яча	+	+
у єдиноборстві:		
- з пасивною опорою	+	+
відбирання м'яча :		
- у випаді	+	+
- в підкаті	-	+
у єдиноборстві:		
- з пасивною опорою	+	+
вкидання м'яча :		
- з місця	+	+
- на точність	+	+
Техніка гри воротаря		
Техніка пересування :		
- біг скресний, приставними кроками	+	+
- стрибки поштовхом однієї і двома ногами	+	+
Техніка володіння м'ячем :		
лов м'яча двома руками знизу:		
- на місці	+	+
- в русі	-	+
- в стрибку	+	+
збоку:		
- на місці	+	+
- в стрибку	+	+
- м'яч, який котиться	+	+
- м'яч, який летить	+	+
відбиття м'яча :		
однією рукою:		
- без падіння	+	+
- з падінням	-	+
- на місці, в стрибку, в русі	-	+
- м'яч, який котиться	+	+
- м'яч, який летить	+	+
двома руками:		
- без падіння	+	+
- з падінням	-	+
- на місці, в стрибку, в русі	-	+
- м'яч, який котиться	+	+
- м'яч, який летить	+	+
кидок м'яча :		
однією рукою:		
- згори	+	+
- збоку	+	+

- знизу перекидання м'яча : однією рукою: - без падіння - з падінням - на місці - в стрибку двома руками: - без падіння - на місці - в стрибку вибивання м'яча із землі: - на точність з рук: - на точність	- - - - - - + + + +	+ + + + + + + + + +
--	--	--

Після завершення застосування засобів тренувальної дії спеціальної спрямованості(Змісяця) було проведено тестування фізичної і технічної підготовленості юних футболістів, в яке були включені: біг 10 м, біг 30 м, стрибок вгору поштовхом двома ногами, стрибок в довжину з місця, жонглювання м'яча(стопом, головою, стегном), кидок м'яча на дальність, м; удар по м'ячу на точність, кількість попадань; ведення м'яча, обведення стоек і удар по воротях, с.

Таблиця 2

Показники тестування фізичної підготовленості юних футболістів 10-12 р. СДЮШОР "Метеор"

№	Прізвище спортсмена	Біг 10м	Біг 30м	Стрибок в гору поштовх 2-мя ногами	Стрибки в довжину з місця
1	К-н	2,6	5,4	37	161
2	П-й	2,2	5,1	38	167
3	Т-к	2,3	5,3	36	162
4	Ш-а	2,3	5,2	35	163
5	П-й	2,1	5,2	36	165
6	В-в	2,0	5,3	35	164
7	Л-й	2,3	5,2	36	162
8	Ш-а	2,2	5,3	37	164
9	Г-й	2,4	5,2	35	160
10	П-к	2,2	5,1	35	162
11	Г-к	2,3	5,2	36	166
12	Я- ко	2,3	5,3	37	165
13	Г- ов	2,4	5,2	36	158
14	С- й	2,2	5,1	38	165
15	Д- о	2,4	5,5	37	162
16	Ц- а	2,3	5,6	34	157
17	Н-к	2,3	5,3	38	162
18	Ш-к	2,2	5,3	35	161
19	Р-й	2,2	5,2	38	162
20	Р-ц	2,3	5,2	39	163
21	М- в	2,2	5,1	40	164
22	С- к	2,4	5,3	39	162

Отримані результати були порівняні з нормативними показниками по фізичній і технічній підготовці юних футболістів, які представлені в учбовій програмі для СДЮШОР(1995).

Таблиця 3

Порівняльний аналіз отриманих показників по загальній фізичній підготовці (для польових гравців і воротарів)

№	Прізвище спортсмена	Біг 10м	Біг 30м	Стрибок в гору поштовх 2-мя ногами	Стрибки в довжину з місця
1	К-н	> 0,1	> 0,2	> 3	> 6
2	П-й	0	0	> 1	> 2
3	Т-к	> 0,1	> 0,1	0	> 3
4	Ш-а	> 0,2	> 0,1	> 1	> 5
5	П-й	> 0,3	0	0	> 4
6	С-й	0	> 0,1	> 1	> 2

7	Л-й	> 0,1	0	> 2	> 4
8	Ш-а	< 0,1	> 0,1	0	0
9	Г-й	> 0,1	> 0,2	0	> 2
10	К-к	0	> 0,1	> 1	> 6
11	Г-к	0	0	> 2	> 5
12	Я- до	< 0,1	> 0,1	> 1	< 2
13	Г- ов	> 0,1	> 0,2	> 3	> 5
14	С- й	< 0,1	< 0,2	> 2	> 2
15	Д- о	0	< 0,3	< 1	< 3
16	Ц- а	0	0	> 3	> 2
17	Н-к	> 0,1	0	0	> 0,1
18	Ш-к	> 0,1	> 0,1	> 3	> 2
19	Р-й	0	> 0,1	> 4	> 3
20	Р-ц	> 0,1	> 0,2	> 5	> 4
21	М- в	< 0,1	0	> 4	> 2

< - нижче показники середніх значень

0 - виконання нарівні з середніми значеннями

> - вище показники середніх значень

При порівнянні отриманих результатів з нормативами вказаними в учбовій програмі для ДЮСШ (1995) по цьому віку слід зазначити, що у бігу на 10м у 10 юних футболістів показники вищі за потрібні, що складає(43,5%). У 7 юних спортсменів(30,4%) відповідає середньому значенню і у 5(21,7%) вони дещо гірші за норму. У бігу на 30 м у 12 юних футболістів результати кращі за середні значення. Це дорівнює 52,2 %. У 7(30,4%) юних спортсмена вони відповідають нормі і у 3 чоловік(13%) нижче необхідного рівня. При порівнянні отриманих результатів в стрибку вгору поштовхом двома ногами із загальноприйнятими нормативами виявилось, що у 16 юних футболістів(69,6%) вони значно вищі за середні значення. У 5 юних спортсменів(21,7%) вони дорівнюють нормі і тільки у однієї людини(4,3%) вони дещо гірші. У стрибках в довжину, результати у 19 юних футболістів вищі за середні значення, що складає (82,6%). У одного юного спортсмена(4,3%) він дорівнює нормі і у 2 чоловік(8,7%) гірше за середнє значення. Таким чином, порівнюючи результати юних футболістів з показниками попереднього тестування слід зазначити, що скоректована нами програма засобів тренувальної дії має позитивний вплив на фізичну підготовленість юних футболістів, а також спостерігається позитивна динаміка в зростанні їх спортивної майстерності.

Таблиця 4

Показники тестування технічної підготовленості юних футболістів 10-12р. СДЮШОР "Метеор"

№	Прізвище спортсмена	Жонгливання Кількість раз	Кидок м'яча на дальність	Удар по м'ячу на точність кількість попадань	Ведення м'яча обведення стоек і удар по воротам
1	К-н	7	12	6	12,0
2	П-й	18	14	8	11,4
3	Т-к	13	15	7	11,5
4	Ш-а	16	13	9	10,5
5	П-й	12	12	6	10,3
6	В-в	14	13	8	10,2
7	С-й	14	15	9	9,8
8	Л-й	15	13	8	11,1
9	Ш-а	12	14	7	11,6
10	Г-й	15	14	7	10,4
11	П-к	16	13	6	10,5
12	К-к	10	11	4	12,5
13	Г-к	15	16	7	11,3
14	Я- до	14	12	6	11,3
15	Г- ов	17	18	8	10,2
16	С- й	10	12	6	12,3
17	Д- о	8	11	5	13,2
18	Ц- а	11	12	8	10,6
19	Н-к	14	13	7	11,4
20	Ш-к	15	14	9	11,1
21	Р-й	12	13	8	12,0
22	Р-ц	13	15	7	11,0

Таблиця 5

Порівняльний аналіз отриманих показників по технічній підготовці (для польових гравців) з середніми значеннями загальноприйнятих параметрів

№	Прізвище спортсмена	Жонгливання Кількість раз	Кидок м'яча на дальність	Удар по м'ячу на точність кількість попадань	Ведення м'яча обведення стойок і удар по воротам
1	К-н	<5	0	0	0
2	П-й	>6	>2	>2	> 0,6
3	Т-к	> 1	> 3	> 3	> 0,5
4	Ш-а	> 4	> 1	> 3	> 1,5
5	П-й	0	0	0	> 1,7
6	В-в	> 2	> 1	> 2	> 1,8
7	С-й	> 2	> 3	> 3	> 2,2
8	Л-й	> 3	> 1	> 2	> 0,9
9	Ш-а	0	> 2	> 1	> 0,4
10	Г-й	> 3	> 2	> 1	> 1,6
11	П-к	> 4	> 1	0	> 1,5
12	К-к	< 2	< 1	< 2	< 0,5
13	Г-к	> 3	> 4	> 1	> 0,7
14	Г-в	> 4	> 6	> 2	> 1,8
15	С-й	< 2	0	0	
16	Д-о	< 4	< 1	< 1	< 1,2
17	Ц-а	< 1	0	> 2	> 1,4
18	Н-к	> 2	> 1	> 1	> 0,6
19	Ш-к	> 3	> 2	> 3	> 0,9
20	Р-й	0	> 1	> 2	0
21	Р-ц	> 1	> 3	> 1	> 1
22	М-в	> 2	0	0	> 0,7

При порівнянні отриманих результатів юних футболістів 10 років з середніми значеннями загальноприйнятих параметрів виявилось, що при жонгливанні м'яча(стопом, головою, стегном) у 14 юних футболістів показники значно вищі, що складає 63,6 %, у 3 юних спортсменів(13,6%) відповідає середнім значенням і у 4 чоловік(18,1%) дещо гірше за норму. У кидку м'яча на дальність у 15 юних футболістів(68,2%) результати вищі за середнє значення, у 5 юних спортсменів(22,7%) відповідає нормі і у 2 чоловік(9%) нижче середнього значення. Кількість попадань в ударі по м'ячу на точність у 15 юних спортсменів перевищує норму. Це складає 68,2%. У 5 юних футболістів(22,7%) відповідає середньому значенню і у 2 чоловік(9%) менше загальноприйнятих параметрів. Результати ведення м'яча, обведення стоек і удару по воротах вище у 17 юних футболістів - 77,2%, а у 2 юних спортсменів(9%) вони відповідають нормі, і лише у 3 чоловік(13,6%) дещо нижче.

ВИСНОВКИ

Результати проведеного тестування свідчать про те, що рівень фізичної і технічної підготовленості юних футболістів експериментальної групи значно підвищився в порівнянні з попередніми обстеженнями. Позитивний вплив на зростання майстерності юних спортсменів зробила збалансована цілеспрямована програма засобів тренувальної дії, яка систематично використовувалася в тренувальному процесі СДЮШОР "Атлет".

Подальші дослідження передбачається провести у напрямі вивчення інших проблем взаємозв'язку показників, що обумовлюють перспективність юних футболістів.

ЛІТЕРАТУРА

- 1) Агашин Ф.К. Биомеханика ударных движений. – М., 1997. – 207С.
- 2) Запорожанов В.А., Сахновский К.П., Кузьмин А.И. Система оценки перспективности спортсменов в условиях центра отбора //Теория и практика физ. культуры. – 1990. - №4.- с.27 – 29
- 3) Запорожанов В.А., Кузьмин А.И., Х. Созаньски. Комплексная система оценки перспективных возможностей юных спортсменов // Наука в олимпийском спорте. – 1994. – с.30 – 36
- 4) Лисенчук Г.А., Догадайло В., Колотов В. и др. Отбор и прогнозирование достижений как инструмент управления соревновательной деятельностью в футболе// Наука в олимпийском спорте.-1997. - №1. - с.57 - 67.
- 5) Матвеев Л.П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов. - К.: Олимпийская литература, 1999. - 320 с.
- 6) Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В. Футбол. - К.: Олимпийская литература, 1997. - 286 с.
- 7) Hollman W., Hettinger T. Sportmedizin Arbeit und Trainingsgrundlagen. - New York: 1980. - 773 p.
- 8) Karlsson J. Biopsia muscular e mutricao durante o exercicio muscular // Med. Esporte (Madrid) - 1975. -3. - P.1 -35.
- 9) Komi D.V. Stretch - Shortening Cycle. // Strength and Power in Sport. Oxford: Blackwell Scientific Publications, 1991.- P. 169 - 179.